

VIII. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

1. Приходи

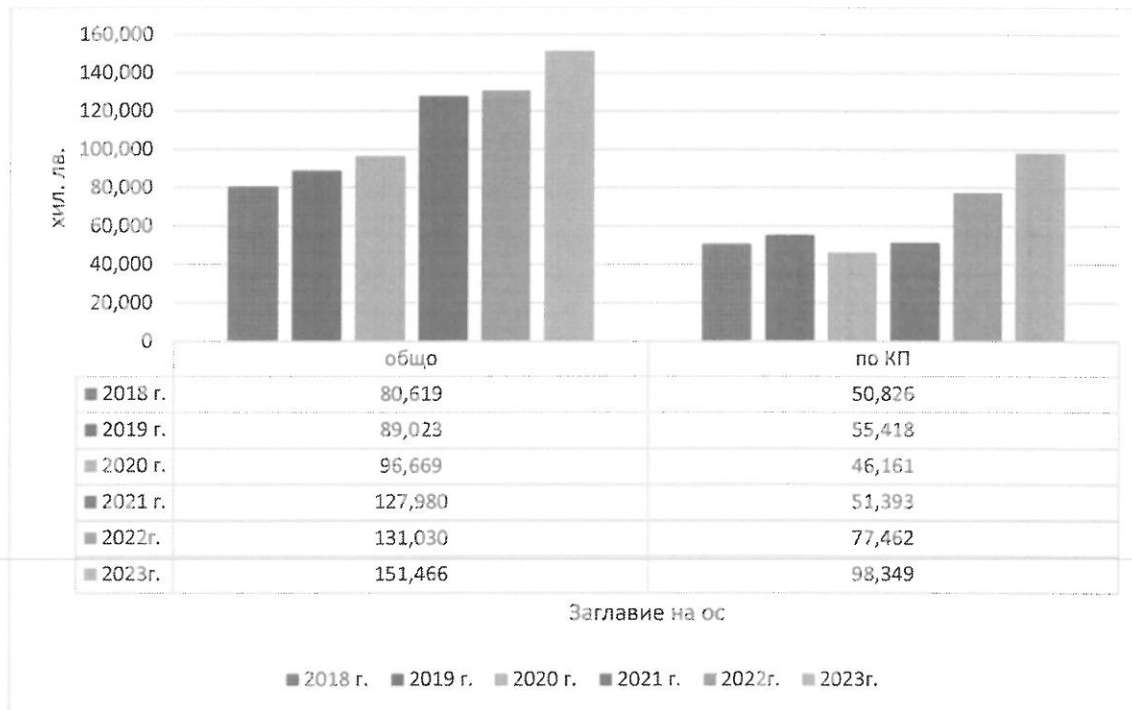
През 2023 г. приходите на „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ са 151 466 хил. лв. и са увеличени спрямо предходната 2022 година, когато са били 131 030 хил. лв. Увеличението спрямо предходната година е с 20 436 хил. лв. или с 15,6 %.

Приходите не изпълняват прогнозираните в бизнес програма 160 580 хил. лв. при базисният вариант, 157 359 хил. лв. при негативният вариант и 163 646 хил. лв. при целевият вариант. През 2023 г. тенденцията за увеличение на преминалите пациенти се запазва, което е и в резултат на приключилите мащабни ремонтни дейности в повечето лечебно-диагностични структури на лечебното заведение. Преминалите болни през 2023г. са 52 957, което е с 7 149 болни или 15,61 % повече, в сравнение с 2022г., когато броя на преминалите пациенти е 45 808 болни. С това се преизпълнява заложеното максимално увеличение на броят им с 9,15 % или достигането им до 50 000 при целевият вариант на бизнес програмата, но не е изпълнено допускането в бизнес програмата че ще има увеличение на цените по КП, АПр и Кпр. с 20% от НЗОК от 01.07. 2023г.

В годините приходите за лечебното заведение в хил.лв. са както следва:

приходи	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022г.	2023г.
общо	80 619	89 023	96 669	127 980	131 030	151 466
по КП	50 826	55 418	46 161	51 393	77 462	98 349

Видно от представената по-долу графика е, че се запазва тенденцията на увеличение на общите приходи и на приходите от клинични пътеки след пандемията.

Независимо от всички описани дейности, свързани с обявената пандемия, както и направените във връзка с това допълнителни значителни разходи, лечебното заведение има увеличение на приходната част предимно поради постъпилите приходи от НЗОК от медицински дейности при неблагоприятни условия (извънредни). Средствата се отпускат въз основа на решения на НС на НЗОК и доказани месечни разходи, различни от обичайните за лечение на пациенти по КП извън COVID-19. Именно големият брой лекувани пациенти с COVID-19, отмяната на плановите дейности през определени периоди на 2020 г. и други причини доведоха и до значителен спад на пациентопотока, респ. на приходите от КП. „Приспособяването“ към условията на пандемия и преодоляването на страха от зараза в Бониците доведе до увеличение на приходите от КП през 2021 г.

До 2020 г. тенденцията на увеличение на приходите от КП е отчетлива и тя е в зависимост от непрекъснато увеличаващия се брой пациенти, диагностицирани и лекувани в „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ ЕАД. Независимо от разхлабване на мерките през различни периоди на годината лечебното заведение не възстанови обичайния си ритъм на работа и не достигна до нивата на медико-статистическите показатели и приходи от дейност, както от времето преди пандемията. Няколкото вълни на увеличаване броя заболяли, респ. хоспитализирани оказваше натиск върху лечебното заведение, както по отношение натоварването на персонала, така и във финансов аспект. Независимо от предизвикателството, лечебното заведение успя да осигури всичко необходимо за диагностиката и лечението на пациенти с COVID-19, както и за пациенти с други заболявания, благодарение на традициите, богатия си опит, квалифицирания персонал и създадената и усъвършенствана в годините организация на работа.

През настоящата година наяма период на карантина и броят на преминалите пациенти е по - голям от броят им преди пандемията.

Нетни приходи от продажби:

Нетните приходи от продажби включват:

	31.12.2023г.	31.12.2022г.
	BGN '000	BGN '000
По договор с РЗОК	118076	99270
Потребителски такси	167	155
Платени услуги на граждани	15930	13504
Платени услуги на фирми	1330	973
Приходи от наеми	831	1739
Други	1059	23
Общо	137393	115664

Наблюдава се ръст във всички видове приходи с изключение на приходите от наеми, които намаляват. Най съществен е ръста на приходите от НЗОК с 18 806 хил. лв. или с 18,94%.

Други приходи:

Другите приходи включват:

	31.12.2023г.	31.12.2022г.
	BGN '000	BGN '000
Приходи от финансираня в т.ч	13847	14368
Приходи от финансиране централна доставка от МЗ кръвни продукти	1975	2980
Приходи от договор с МЗ за спешност	8076	7788
Приходи от признаване на начислената амортизация на ДМА финансирани от МЗ	350	350
Приходи от договор с МЗ за трансплатации	175	73
Приходи от признаване на начислената амортизация на ДМА финансирани от други източници	939	902
Приходи от признаване на финансиране на проекти и финансиране от СЗОК	1883	809
Друго финансиране-помощи и дарения	449	1466
Общо други приходи	13847	14368

Приходите от финансираня са намалени с 521 хил. лв. от 14 368 хил. лв. към 31.01.2022г. на 13 847 хил. лв. към 31.12.2023г.

От тях най голям дял има финансирането от МЗ и по специално финансирането на спешната помощ като към 31.12.2022г. субсидията е 7 788 хил. лв. а към 31.12.2023г. е 8 076 хил.лв. или има увеличение в размер на 288 хил. лв.

По реда на сключен договор № РД-12-22 от 13.01.2020 г. с Министерство на здравеопазването се заплащат извършените медицински дейности за диагностика и лечение на спешни пациенти, без последваща хоспитализация в стационарния блок на болницата. Размерът на субсидията е определен по критериите на Наредба № 3 от 05.04.2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерство на здравеопазването субсидира лечебните заведения и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения. Отчита се минимално намаление в броя на преминалите през болницата спешни пациенти, без последваща хоспитализация, съответно се отчита намаление на финансовите средства, постъпили от МЗ, които през 2022 г. за 100 467 бр. са 4 621 482 лв., спрямо за 98 390бр. са 4 525 940 лв. за същия период на 2023 г.

В последните години получените средства разделени на броя преминали пациенти показва, че през 2017 г. за 1 спешен пациент (без последваща хоспитализация) лечебното заведение е получавало по 33,02 лв. за 2017г., за 2018 г. – 37,35 лв., през 2019 г. – 57,06 лв., през 2021г. – 43.99лв., а през 2022г. и 2023г. – 46.00лв. При направените справки и анализи е установено, че реално за всеки спешен диагностициран и лекуван (без да е хоспитализиран) пациент лечебното заведение осигурява около 183 лв.

Въпреки увеличаващата се в годините субсидия, големият брой преминаващи през мултипрофилното спешно отделение пациенти, както и в повечето случаи с комбинирана патология водят до хроничен дефицит по отношение на този вид дейност, който неминуемо е намерил отражение и във приходно разходните показатели и финансовия резултат на дружеството.

В субсидията за мултифункционалното спешно отделение важна роля играе субсидията за поддръжка на екипи която от 01.07. 2022г. е 264 хил. лв. месечно а през 2021г. е била 196 хил. лв. месчно. През 2023г. субсидията за поддръжка на екипи е 3 550 452 лв. за 66 лекара и 78 долекарски специалисти. В мултипрофилно спешно отделение на болницата дежурт около 400 лекара от всички отделения на болницата а щатове които покриват са минимум 120, необходимо е и увеличение на долекарските специалисти поне на 90. За да се осигурят тези дежурства болницата поддържа по висок щат в дугите отделения и заплаща извънреден труд, тези разходи никой не ги покрива.

Намалени са приходите от финансиране на централна доставка от МЗ кръвни продукти с 1 005 хил.лв спрямо същият период на миналата година.

Намалени са приходите от друго финансиране-помощи и дарения с 1 017 хил. лв.

Увеличени са приходите от трансплантации с 102 хил. лв.

2. Разходи

Общият размер на разходите за периода 01.01.2022 г. до 31.12.2023 г. е 157 843 хил.лв., което е с 19 999 хил.лв. или с 14,51 % повече спрямо същия период на предходната година. Увеличението на разходите като сума и като относителен дял е значително. Но те не надхвърлят прогнозираното в бизнес програмата общо ниво на разходите да достигне до 159 877 хил. лв. при базисният вариант, 164 014 хил. лв. при негативният вариант и 158 810 хил. лв. при целевият вариант, което показва че ръководството на болницата е успяло да удържи ръста на разходите под планиваното най ниско ниво.

Увеличението на разходите се дължи се предимно на:

- Разходи за материали и консумативи са нараснали с 4 859 хил. лв. или с 13,41%.

От тях най заначително увеличени има разходите за медикаменти и консумативи с 5 355 хил. лв. или с 17,75%, което се дължи на инфлационните процеси и увеличението на броя на преминали пациенти.

Разходите за материали и консумативи включват: 31.12.2023г. 31.12.2022г.

	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Медикаменти и консумативи	35523	30168
Храна	2403	2227
Ел. енергия	1144	2414
Топлоенергия	588	701
Гориво и смазочни материали	48	20
Активи под прага на същественост	588	176
Канцеларски и стопански материали	316	197
Хигиенен консуматив	349	184
Вода	131	144
Други материали и консумативи	-	-
Общо	41090	36231

- В разходите за външни услуги има увеличение с 1 408 хил.лв., което се дължи на инфлационните процеси;
- Увеличени са разходите за амортизационни отчисления с 986 хил.лв., което се дължи на подновяване на дълготрайните активи – сграден фонд и медицинска апаратура.

<i>Разходите за персонала включват:</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>31.12.2022г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Разходи за възнаграждения в т.ч.	83130	72208
Начисления за неизползван отпуск	279	120
Провизии за пенсиониране	-	552
Разходи за социалното осигуряване в т.ч	14619	13380
Осигуровки върху начисления за неизползван отпуск	66	62
Общо	97749	85588

- Има значително увеличение в разходите за персонала в размер на 12 161 хил. лв. или на 14,21%, което произтича от няколко фактора: - Нов колективен

тръдов договор в сила от 01.05.2022 г. . Увеличение на броя на преминалите пациенти и от там по високо ДМС.

Средната брутна заплата за лечебното заведение към 31.12.2023 г. е 3 014лв., което е увеличение с 338 лв. в сравнение с 2022г., когато е била 2 676лв.

Средна работна заплата към 31.12. 2023 г. в лв.	в т.ч.		
	висш медицински персонал	полувисш и среден	друг
3014	4518	3103	1874

От разходите за персонал 89% са разходи за медицински персонал.

- Намаление има и в размера на другите разходи с 170 хил.лв.
- Увеличение има и в размера на финансовите разходи с 760 хил. лв. заради увеличение при разходите за лихви и за такси за банково обслужване (въведена такса за наличност по банкови сметки).

3. Финансов резултат:

Към 31.12.2023г. в резултат на всички описани мероприятия и дейности във връзка с подобряване на финансовата дисциплина и в резултат на получените приходи, както и направените разходи, лечебното заведение към 31.12.2023г. е отчело загуба в размер на **6 377 хил.лв.** Загубата е с 278 хил. лв. по малко от прогнозираната загуба в размер на 6 655 хил. лв. при негативният вариант на бизнес програмата. . В УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД се поддържат много високи нива на провизии за отпуски, обезщетение при пенсиониране и по съдебни дела общо в размер на **8 351** хил. лв. или ако извадим от финансовият резултат провизиите, които са по скоро бъдещи задължения и разходи а не извършени реално разходи ще се получи положителен финансов резултат от **1 974** хил. лв.

За да се анализира правилно загубата на болницата за 2023г. е необходимо да се разгледа финансовият резултат на структурните звена в болницата:

Финансов резултат

от 01/01/2023 до 31/12/2023

Код	Наименование	Финансов результат	Отд. по анест.и реанимация
00000	БОЛНИЦА	6,322,432.99	-
00001	Ръководство	1,102.15	-
00002	Без Звено	- 80.46	-
01000	Консултативни кабинети	- 252,377.62	-
02000	Мултипрофилно спешно отделение	- 840,081.18	-
03000	Клиника по образна диагностика	277,667.25	-
04000	Клиника по обща и клинична патология	286,138.22	-
05000	Отделение по физикална и рехабилитационна медицина	- 759,763.38	-
06000	Клиника по трансфузионна хематология	368,892.92	-
07000	Клинична лаборатория	- 16,101.71	-
08000	Лаборатория по микробиология	- 45,035.58	-
09000	Клиника по хирургия	- 179,554.99	-
09000	Първа клиника по хирургия	- 425,023.02	-
09020	ВТОРА КЛИНИКА ПО ХИРУРГИЯ	- 492,568.81	-
10001	Регистратура	- 0.17	-
10002	Консултативно-диагностичен блок	- 81,212.26	-
12010	Отделение по съдова хирургия	- 445,059.09	-
13000	Спешен кабинет по гастроентерология - спешна ендос	- 1,384.89	-
14000	Отделение по оперативна гинекология	- 686,684.88	-
15000	Хирургичен операц.блок /с 8 хир.зали/	48,150.72	-
16000	Клиника по гнойно-септична хирургия	2,281,770.43	- 522,634.09
17000	Отделение по реконструктивна ортопедична хирургия на горен и долен крайник	- 294,977.41	-
17000	Първа клиника по ортопедия и травматология	- 487,938.81	-
17001	ПЪРВА КЛИНИКА ПО ОРТОПЕДИЯ И ТРАВМАТОЛОГИЯ	- 112,037.19	-
18000	Втора клиника по ортопедия и травматология ет.9	- 37,862.18	-
18000	Отделение по артроскопска хирургия	- 86,299.49	-
18001	ВТОРА КЛИНИКА ПО ОРТОПЕДИЯ И ТРАВМАТОЛОГИЯ	- 53,539.13	-
19000	Втора клиника по ортопедия и травматология	- 109,355.61	-
19000	Отделение по ортопедична травматология 10ет.	- 373,229.20	-
20000	Отделение по ортопедична травматология 8 ет.	42,066.91	-
20000	Противошокови зали	- 19,339.70	-
20001	Травма център	- 7,835.26	-
20002	Съдов център	- 6,690.80	-
21000	Клиника по хирургия на ръката	- 687,663.65	-
23000	Травматологичен операционен блок	25,798.76	-
23080	Отделение по анестезиология	11,624.77	11,624.77
24000	Клиника по интензивно лечение	- 2,317,921.99	- 2,389,189.84
25000	Клиника по детска хирургия	- 6,076,932.73	- 5,927,937.76
27000	Клиника по неврохирургия	- 3,603,840.91	- 2,108,528.92

27050	Отделение по нервни болести	-	434,301.49	-
27052	КЛИНИКА ПО НЕРВНИ БОЛЕСТИ	-	548,383.45	- 200,690.43
27070	Отделение по лицево-челюстна хирургия	-	86,042.79	-
28000	Отделение по ушно, носно, гърлени болести	-	379,758.13	-
29000	Клиника по изгаряне и пластична хирургия		2,630,087.28	- 1,173,710.01
29999	Противошокови зали 2	-	35.70	-
30000	Клиника по урология	-	2,920,268.31	- 1,984,606.96
32000	Отделение по диализно лечение	-	182,268.54	-
33000	Клиника по кардиология		623,511.27	-
34000	Клиника по вътрешни болести		4,667,330.73	-
34020	Отделение по гастроентерология		600,847.46	-
35000	Клиника по токсикология		535,590.13	-
36000	Хигиенно-епидемиологичен отдел		21,395.70	-
37000	Структури, пряко подчинени на изпълн. директор		3,563.25	-
37060	ОТДЕЛ „КОНТРОЛ, РЕМОНТИ И ПОДДРЪЖКА НА СГРАДЕН ФОНД“		5.00	-
38000	Дирекция Административна дейност		48,515.30	-
39000	ДИРЕКЦИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ		878.99	-
40010	Отдел Болнична информационна дейност		1,264.63	-
40020	Структури, осъществ. диагн.-консулт. мед. дейност	-	0.75	-
40030	Деловодство и архив		11.67	-
41000	Учебен и научно-изследователски блок	-	15.48	-
42000	Други дейности	-	90.07	-
43000	Отделение по педиатрия	-	849,571.01	-
44000	Отделение по очни болести	-	596,642.32	-
45000	Отделение по нефрология	-	241,938.39	-
55555	ОИЛ 5 ЕТ.		-	-
60000	Клиники и/или отделения без легла	-	850.46	-
77777	ОИЛ УРОЛОГИЯ - covid		33.33	-
80000	Операционен блок	-	1,370.40	-
88888	Кабинет ЕКГ	-	47.25	-
99999	КОВИД_19 - COVID_19	-	87,550.91	-
		- 6,030,847.69 - 14,295,673.24		

При внимателно разглеждане на горната таблица се вижда че най големи загуби се акумулират в интензивните звена на болницата – **14 296 хил. лв.**, натрупаната загуба в интензивният сектор е по голяма от общата загуба на болницата. Това е така защото в нашите реанимации са настанени най тежките случаи от цялата страна, съответно изискват и най скъпоструващи грижи. Това показва че е необходимо да се създадат допълнителни клинични процедури за най тежките случаи, които са хронично недофинансирани. Този проблем е най-добре очертан в Клиниката за детска анестезиология и интензивно лечение, където загубата е в размер на **5 928 хил.лв**, което показва че е необходимо да се създадат специални клинични

процедури за интензивно лечение при деца защото тук сега действащите процедури покриват едва 20% от разходите.

Размерът на собствения капитал към 31.12.2023г. е 28 250 хил. лв., наблюдава се минимално понижение спрямо същият период на 2022г., когато е бил 28 332 хил. лв.

4. Задължения:

В резултат на провежданите мерки, предприети от ръководството на лечебното заведение, а именно: повишаване на приходите, контрол по намаляване на разходите (където е възможно без да се отрази на качеството на дейността), рационално разходване на лекарствените продукти и медицинските изделия, създаване на оптимални условия на работната среда, закупуване и подмяна на амортизирана медицинска апаратура, общият размер на задълженията на „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ ЕАД намаляват от 63 570 хил. лв. към 31.12.2022г. на 58 676 хил.лв към 31.12.2023г. или с **4 894 хил. лв. или с 7,7%**.

Задълженията на „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ ЕАД към доставчици на лекарствени продукти, медицински изделия, консумативи, ел. енергия, топлинна енергия, вода, други материали, дълготрайни материални активи, СМР и гаранции към 31.12.2023г. са в размер на 9 832 хил.лв., което е със 6 556 хил.лв. по малко от същия период на 2022 г., в която задълженията са били 16 388 хил.лв.

<i>Задълженията към доставчици включват:</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>31.12.2022г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици за медикаменти	1654	4204
Задължения към доставчици за медицински изделия и консумативи	4791	8235
Задължения към доставчици за горива и енергия	203	67
Задължения към доставчици за храна	115	204
Задължения към доставчици за ДМА	970	2210
Задължения към доставчици за други материали и услуги	527	426
Задължения по получени гаранции от доставчици	1572	1042
Задължения към други кредитори	-	-
Общо	9832	16388

Към 31.12.2023г. **няма просрочени задължения**. Просрочените задължения към 31.12.2022г. към доставчици са в размер на 8 905 хил. лв., което е намаление с 8 905 хил. лв. спрямо 2022г.

Благодарение на изтегленият кредит от „Д-банк“ АД в размер на 34 000 хил. лв., просрочените задължения се знуляват към 31.03.2023г., от този момент нататък болницата не трупя просрочия, въпреки че надлимитната дейност НЗОК изплаща с големи закъснения.

Наблюдава се увеличение на задълженията към финансови предприятия с 6 876 хил. лв. спрямо същият период на миналата година, кое то се дължи на изтегленият заем от Дбанк и усвояването на част от него през 2023г. за покриване остатъка от просрочените задължения:

**Задълженията към финансови предприятия
включват:**

	31.12.2023г.	31.12.2022г.
	BGN '000	BGN '000
до 1 година- текущи	684	2244
Над 1 година -нетекучи	38422	29986
Общо	39106	32230

**Задълженията към свързани предприятия
включват**

	31.12.2023г.	31.12.2022г.
	BGN '000	BGN '000
МЦ Н.И.Пирогов ЕООД	7	7
СТМ "Н.И.Пирогов" ЕООД	2	2
СМДЛОД „Н.И.Пирогов” ЕООД	8	6
Общо	17	15

Другите текущи задължения включват:

	31.12.2023г.	31.12.2022г.
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала за възнаграждения	5344	5768
Задължения към осигурителни предприятия	1991	2106
Данъчни задължения	1239	1207
Други кредитори	1147	5856
Общо	9721	14937

5. Провизии и сходни задължения:

<i>Провизии и сходни задължения</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>31.12.2022г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Провизии за пенсии и други подобни задължения в т.ч.	6128	5784
Провизии за неизползвано право на платен годишен отпуск от минала година	6128	5784
Провизии за обезщетения при пенсиониране на служители наети по трудов договор	1552	1664
Провизии за данъци, в т. ч. отсрочени данъци		
Други провизии и сходни задължения в т.ч.	671	1133
Провизии по съдебни дела	671	1133
Общо	8351	8581

6. Вземания:

Вземанията на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД към 31.12.2023г. са 12 497 хил. лв. и са нараснали спрямо 2022г. когато са били 4 997 хил. лв. с Това се дължи най вече на забавянето на изплащането на признатата и надлимитната дейност от НЗОК.

<i>Вземанията от клиенти и доставчици включват:</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>31.12.2022г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания от клиенти в т.ч	10815	1905
от СЗОК -за призната дейност	9761	611
от СЗОК -за надлимитна дейност	1054	599
от други клиенти	762	695
Предоставени аванси	848	3092

Общо

12425

4997

Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност. Търговските вземания са прегледани за индикации за обезценка.

В сумата на предоставените аванси фигурира аванс по договор с номер ОП 01-75/29.05.2023г с предмет: „Надграждане на роботизирана ръка и надграждане навигационна система за гръбнак с CIRQ 2.0” в „УМБАЛСМ Н.И.Пирогов” ЕАД, с изпълнител Соломед ООД. Остатъкът от предоставения аванс към 31.12.2023 г. - възлиза на 785 хил. лева. Вземането е потвърдено.

<i>Вземанията от свързани предприятия</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>31.12.2022г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
МЦ "Н.И.Пирогов" ЕООД	28	-
СТМ "Н.И.Пирогов" ЕООД	28	28
СМДЛОД "Н.И.Пирогов" ЕООД	4	220
МЗ	-	-
Общо	60	248

Вземанията от свързани предприятия, представляват търговски вземания по договори за услуги, наеми и по договор за предоставен заем.

<i>Другите включват:</i>	<i>вземания</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>31.12.2022г.</i>
		<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Съдебни и присъдени вземания		-	-
Други дебитори		12	28
Общо		12	28

31.12.2023г. *31.12.2022г.*

**Матуритетна структура
на вземанията**

	BGN '000	BGN '000
Редовни вземания, с произход до 1 година	11798	4266
Просрочени вземания с произход над 1 год. в т.ч	699	731
Непотвърдени вземания от РЗОК, с произход над 1 година	599	599
Общо	12497	4997

Политиката на дружеството е вземания с произход до 1 година да се считат за редовни, а вземания с произход над 1 година – за просрочени.

7. Основни рискове за лечебното заведение:

7.1. Наличие на силна конкуренция на специализирани и многопрофилни болници на територията на София, добре финансирани с частни капитали, предлагащи съвременни условия за лечение. Нелоялна конкуренция чрез откази за хоспитализация на пациенти с тежка патология, които се насочват за лечение към „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“, влошавайки финансовото ѝ състояние.

7.2. Отлив на изградени от болницата добри специалисти, в резултат на високото физическо и психическо натоварване. Липса на ефективна възможност за последващо задържане на специализантите обучавани в лечебното заведение. Застаряване на персонала. Недостиг на квалифицирани специалисти по здравни грижи и медицински персонал в съответствие с изискванията на медицинските стандарти за добра практика.

7.3. Развитие на синдром на професионално прегаряне „бърнаут“ в резултат на повишена натовареност и неправомерно използване на спешната помощ за неспешни състояния. Недостатъчна мотивация за научно развитие и влагане на лично време за усъвършенстване на познанието и научна дейност.

7.4. Акумулиране на значителни загуби в интензивните звена на болницата, основно за интензивно лечение при деца, като натрупаната загуба в интензивният сектор

създава риск от натрупване на загуби в болницата. В реанимационните звена на болницата са настанени най-тежките случаи от цялата страна, съответно изискват и най-скъпоструващи грижи. Липсват ефективни инструменти за изписване на социални случаи, болни в будна кома и такива в нужда от активна рехабилитация и грижи. Натрупаната загуба в интензивният сектор за 2023г. е в размер на **14 296 хил. лв.**

7.5. Несъответствие на наличната инфраструктура с изискванията на повишените стандарти за предоставяне на съвременната спешна медицинска помощ. Липса на достатъчен сграден фонд, предоставящ възможност да се разкрият необходимите легла в съответствие с медицинските стандарти, създаващ удовлетвореност на персонала и на лекуваните пациенти.

7.6. Трудности при наемане на персонал с подходяща квалификация, опит и личностни качества, на фона на общ недостиг на медицински персонал в страната и голяма конкуренция от други здравни заведения. Намаляващият брой професионалисти по здравни грижи, води до допълнително натоварване и генериране на извънреден труд, свързан с висок риск по отношение на разходите за персонал.

7.7. Забавена или неточна диагностика поради липса на съвременна апаратура или консумативи за нея. Ограничени технически възможности, в резултат на недостатъчно инвестиране от страна на собственика за закупуване на съвременна медицинска апаратура.

7.8. Незадоволителна колаборация между клиницисти и патолози.

7.9. Увеличаващия се поток преминаващи през мултипрофилното спешно отделение пациенти, в повечето случаи с комбинирана патология водят до хроничен дефицит по отношение на този вид дейност, който е намерил отражение и в приходно-разходните показатели и финансовия резултат на дружеството.

7.10. Значителна конкуренция с насоченост в лазерната хирургия и роботизирана хирургия, както в частния сектор, така и в държавни болници. Липса на достътни финансови възможности за допълнителна квалификация на медицинския персонал в областта на бъбречните трансплантации.

7.11. Изоставане в технологично отношение на качеството на извършваните аптечни услуги. Нерационалното използване на аптечната програма, електронни заявки, електронно заприхождаване на фактури, верификация на лекарства с цел улесняване на работния процес за по-добра и адекватна отчетност.

7.12. Липса на единна национална политика за хоспитализация и лечение на тежко болните. Ограничаване по административен път приема на пациенти с животозастрашаващи състояния от страна на НЗОК.

7.13. Селектиране на бактерии с висока антибиотична резистентост водеща до: употребата на скъпоструващи медикаменти за овладяване на клиничните симптоми на уросепсис; удължаване на болничния престой на пациента и оскъпяване на лечението, водещо да отрицателен финансов резултат; снижаване на ефективността на лечебния процес и качеството на живот на пациента.

7.14. Пропуски в контрола на ВБИ и АМР поради неспазване на протиепидемичните правила и антибиотичната политика.

7.15. Оказване на медицинска помощ на неосигурени лица за сметка на бюджета на болницата. Въпреки създадените механизми от държавата за финансиране на лечението на лицата, които нямат доход и/или лично имущество, цитираните неосигурени лица са приети за оказване на спешна помощ и в последствие хоспитализирани поради наличие на медицински показатели за това, но липсва основание за финансиране по критериите в ПМС 17/2007 година на разходите за тяхното лечение.

7.16. Намаленият брой професионалисти по здравни грижи, води до допълнително натоварване и генериране на извънреден труд, свързан с висок риск по отношение на разходите за персонал.

7.17. Извършване на медицинска дейност в условията на намален работен ден в рамките на 7 часа за медицинския персонал в съответствие с КТД.

7.18. Неимформираност на медицинския и административен персонал пряко ангажиран в процеса на работа с пациенти имащи допълнително здравно осигуряване. Непознаване на условията на сключените договори от болницата с Дружества за ДЗОФ и незаинтересованост за предоставянето на допълнителни медицински услуги на такива пациенти по реда на сключените договори.

7.19. Нефункционално управление на катедра "Спешна медицина", липса на подкрепа от страна на Медицински университет - гр. София към УМБАЛСМ Н.И.Пирогов в качеството ѝ на университетска база. Влошено провеждане на обученията на студенти и специализанти.

7.20. Отлив на специализанти, в резултат на недостатъчно държавно финансиране на обучението - влошени условия за извършване на лечебно-диагностична дейност и

ангажирането им с полагане на дежурства в триажна зала на Мултипрофилно спешно отделение.

7.21. Несъответствие на разходите за лечебна дейност на значителен обем от клиничните пътеки изпълнявани от болницата с финансирането от страна на НЗОК. Необходимост от поемане на задължения за лечение на здравно неосигури лица в условията на неотложност.

7.22. Несъответствие на извършените разходи при остойностяване на медицинската дейност при спешни състояния, финансирана от МЗ.

7.23. Несъответствие на изпълнението с изискванията на одобрените вътрешни документи регламентиращи отделните видове дейност. Ограничени срокове за изготвяне на становища от контролните органи от втората линия на защита.

7.24. Пропуски в координацията и комуникацията между отделните структурни звена от администрацията и лечебните звена, участници в процеса. Несвоевременно актуализиране на вътрешните правила в съответствие с измененията и допълненията в законодателството.

7.25. Подценяване етапа на планиране на процеса за възлагане на обществени поръчки от страна на ръководителите на структурните звена в лечебното заведение. Етапът е ключов и влияе цялата последваща дейност по поръчката, за да се сведе до минимум риска от необходимост от изменения и промени в обществените поръчки. Най-големите и най-често допусканияте грешки в обществените поръчки възникват в резултат на неадекватно планиране.

7.26. Грешки при изпълняване на лечебно-диагностичния алгоритъм водещи до финансови загуби на лечебното заведение. Липса на поддръжка и редовно обновяване на информационните системи съгласно актуални нормативни уредби.

7.27. Не е одобрена Политика за мрежова и информационна сигурност и изготвени въз основа на това вътрешни правила за ефективно реагиране при инциденти и за намаляване на вероятността от възникване в резултат от човешки грешки. Липса на актуален опис на информационните активи, включващ сървъри, компютри, периферни устройства и мрежово оборудване.

7.28. Липса на финансиране и/или ограничено финансиране от страна на Министерство на здравеопазването по подадени Апликационни форми за капиталови разходи.

7.29. Инфлация и повишаване на стойността на вече договорени СМР с прилагане на ПМС № 290 от 27.09.2022 г. за приемане на Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация.

7.30. Наличие на амортизирани и ненадеждни специализирани транспортни средства. Оскъпяване на дейността вследствие увеличен обем на опасни болнични отпадъци генерирани от болницата и предавани за последващо третиране на външен изпълнител.

7.31. Възникване на заплахи за сигурността на информацията вследствие на неприлагане или несъответстващо прилагане на утвърдените политики и изискванията свързани със сигурността на данните.

7.32. Пазарен риск:

- Валутен риск, произтичащ от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове;
- Лихвен, произтичащ от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти;
- Ценови риск, произтичащ от варирането на стойностите на финансовите инструменти в резултат на промени в пазарните цени.

7.33. Кредитен и ликвиден риск:

- Кредитният риск или рискът, произтичащ от възможността дружеството да не получи в договорения размер финансов актив е минимизиран.
- Ликвидният риск произтича от възможността дружеството да не осигури достатъчно външно финансиране, както и контрагентите да не изпълнят своите финансови задължения на договорените падежи. С цел минимизиране на този риск, дружеството осигурява периодичен преглед и оценка на събираемостта на търговските и други краткосрочни вземания като за тези, които са трудно събираеми и несъбираеми се заделят резерви. **Болницата всеки месец изработва около 400-900 хил. лв. над лимитна дейност която се заплаща от СЗОК с месеци закъснение, това увеличава ликвидният риск.**
- Дейността на дружеството е обект на текущ и последващ контрол от Столична здравноосигурителна каса във връзка с изпълнение на договорените условия. Редица от проверките се извършват след периодите на изпълнение на ангажиментите по договорите за извършване на медицинска дейност, поради което съществува риск от условни пасиви, свързани с неспазване на изисквания, които ръководството на дружеството оценява като нисък.

8. Икономически показатели:

➤ *Коефициент за ефективност на разходите – 0,96*

Изразява отношението на приходите към разходите и показва какъв приход е реализиран при 1 лв. разходи. Коефициентът се увеличава минимално като към 31.12.2022 година от всеки лев направени разходи са реализирани 0,95 лв. приходи, спрямо 0.96 лв. към 31.12.2023г.

➤ *Коефициент за ефективност на приходите – 1,04*

Този показател е отношението на разходите към приходите и по своята същност той е реципрочен на коефициента на ефективност на разходите. Стойности под 1 за този коефициент означава, че направените разходи са по-ниски от получените приходи. Коефициентът бележи промяна до 1,04 през 2023 година, спрямо 1,05 през 2022 г.

➤ *Коефициент на финансова автономност – 0.34*

Финансовата автономност изразява отношението на собствения капитал към пасивите (текущи и нетекущи задължения). Той показва какъв процент от общата сума на пасивите е собствения капитал на Дружеството. С помощта на този показател се анализира финансовата структура на дружеството и нейното влияние върху финансовия резултат и финансовото равновесие. Анализът на финансовата автономност установява независимостта на дружеството от кредитори и способността да посреща дългосрочните си задължения. Доброто равнище на финансова автономност означава, че лечебното заведение е в състояние да покрие плащанията си за дълъг период от време, което е гаранция за интересите на собствениците и на евентуалните кредитори на дружеството. Стойността му показва увеличение на дела на собствения капитал на дружеството спрямо предходната година като коефициента, като към 31.12.2022 година е 0.31.

Този показател, разгледан заедно с показателите за финансова стабилност, показва риск при справянето на ръководството в по-висока степен с обслужването на задълженията си с привлечени средства, отколкото със собствени средства.

➤ *Коефициент на задлъжнялост - 2,97*

Този коефициент показва съотношението на пасивите (текущи и нетекущи задължения) към собствения капитал и показва покритието на задълженията със собствен капитал. Стойността на коефициента показва подобрене спрямо 2022г. когато стойността му е била 3,25. Целта на дружеството е този коефициент след няколко години да достигне 1.

➤ *Коефициенти на незабавна ликвидност – 0,35*

При тях тенденцията във времето дава най-ценната информация. Предполага се, че задълженията към кредиторите се погасяват чрез парични средства, а не от стокowo-материалните запаси или оборудването, т.е. тези коефициенти описват способността на дружеството да погасява дълговете си в срок. За съпоставимост през 2022г. е 0,92. Вижда се понжаване на този коефициент, това е така защото в края на 2022г. РЗОК ни преведе 10 000 хил. лв. авансово за дейност през 2023г. а такъв аванс през 2023г. нямаше.

➤ *Коефициент на обща ликвидност – 1,15*

Този коефициент е един от най-рано формулираните и се смята за универсален. Той представлява отношението на текущите активи към текущите пасиви /задължения/. Може да се очаква, че текущите активи ще бъдат поне равни на текущите пасиви, като в действителност е нормално да бъдат дори малко по-големи от тях. Ето защо оптималните стойности на този коефициент са над 1. Към 31.12.2022 г. – 1,17.

➤ *Коефициент на бърза ликвидност – 0,95*

Той представлява отношението на текущите активи минус материалните запаси към текущите пасиви. Коефициентът намалява стойността си на 0,95 към 31.12.2023 година, спрямо 2022г. когато бил 1,08. Разликата се дължи на същата причина както за понижаването на коефициента за незабавна ликвидност.

Коефициентите за обща, бърза и незабавна ликвидност показват, че към 31.12.2023г. Дружеството е имало достатъчни текущи активи, с които да посрещне краткосрочните си задължения.

IX. ИНФОРМАЦИЯ ИЗИСКУЕМА ПО РЕДА НА ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Съгласно чл. 247, ал. 2, т. 3 от Търговския закон, членовете на Съвета на директорите имат права да придобиват акции и облигации на търговското дружество. През 2023 г. няма придобити, притежавани и / или прехвърлени от членовете на Съвета на директорите акции на „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ ЕАД. Членовете на Съвета на директорите не участват в съвети на други търговски дружества, като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25% от капитала на други дружества и не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

X. ПЛАНИРАНА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2024 г.

Обобщената и анализирана информация подпомага ръководството на лечебното заведение при вземането на управленските решения, които се обсъждат и одобряват от Съвета на директорите. За постигане на удовлетвореност на обществото и гарантиране качеството на лечебната дейност ежедневно ръководството на лечебното заведение се стреми да гарантира ефективни, достъпни и своевременни медицински дейности, които следва да осигурят комплексно лечение на всички нуждаещи се от диагностика и лечение пациенти. Част от тези потребности се осигуряват чрез рационално разпределение и бъдещо прогнозиране на ресурса и оптимизиране на наличната леглова база, създаване на условия за привличане на водещи специалисти, споделен опит и условия за обучение на студенти и/или специализанти на територията на лечебното заведение по всички специалности, за които има разрешение за осъществяване на лечебна дейност.

Управлението на човешкия потенциал, на разпределението на ресурсите и организацията на дейността и през 2024г. са основните предизвикателства, които в условия на необходимост от значителни инвестиции следва да осигурят качеството на медицинските дейности, включително и при пациенти със спешни състояния. Пред управленският екип на болницата има основни кадрови въпроси за решаване. Наличният персонал се обучава непрекъснато, колегиуми и консилиуми. Служителите са претоварени и с допълнителни часове извънреден труд, поради необходимостта от по-големия брой персонал необходим за лечението на болните. Независимо от професионализма настъпва амортизиране от тежките условия на работа, поради което и лечебното заведение предлага оптимални условия и търси активно млади новозавършили медицински специалисти. Усилията, които доведоха до редица срещи със завършващи специалисти ще бъдат подновени през 2024г.

Съществен елемент от управлението на лечебните заведения за болнична помощ в условия на засилваща конкуренция е на база ситуационен анализ да формулира стратегическите цели, чрез постигането на които да се гарантират очакваните резултати.

В тази връзка и политиката провеждана от „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ е на база определените цели на лечебното заведение и през 2023 г.

Мисия, цели и задачи на „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ ЕАД за 2023 г.

Мисията на „УМБАЛСМ Н. И. Пирогов“ ЕАД е незабавно осъществяване на интердисциплинарна, интензивна медицинска дейност с оглед запазване живота и здравето и бърза ресоциализация на пациентите.

Всички дейности се осъществяват при стриктно спазване правата на пациентите, запазване на тяхното достойнство, предоставяне на информираност, осигуряване на диагностика и лечение в съответствие със съвременните постижения на медицинската наука. Качествената и своевременна медицинска дейност се осъществява на всички нуждаещи се пациенти независимо от раса, пол, възраст, политическа или религиозна принадлежност, сексуална ориентация или друг признак. Спешната медицинска помощ се оказва при пациенти независимо от здравноосигурителния им статус.

Медицинските дейности се осъществяват при контрол на разходите и рационално ползване на лекарствените продукти и медицински изделия, всичко това за постигане на търсен и очакван терапевтичен ефект. Лечебното заведение с всичките си структури и организацията на работата гарантира 24-часова непрекъсната медицинска помощ при планови и спешни състояния.

Основната цел на лечебното заведение е оказване на достъпна, своевременна, ефективна и ефикасна медицинска помощ, включително и в областта на спешната медицина. Лечебното заведение е най-голямата болница за спешна медицина на територията на страната.

А. Постигането на качествена медицинска помощ е гарантирано от изпълнението на следните основни цели:

1. Денонощна организация на работа на всички разкрити структури и осъществяване на дейност в условия на спешност;
2. Специфична организация на работа – поддържане на постоянно налични поливалентни екипи и еднаква осигуреност с необходимия персонал по брой и квалификация във всякакъв часови диапазон на денонощието;
3. Създадена дългогодишна традиция при организиране и сформирание на поливалентни екипи и осъществяване на медицинска дейност при бедствия, аварии и инциденти с повече пострадали;
4. Извършване на дейности, които нямат аналог в страната, включително и при пациенти до 18-годишна възраст;
5. Постигане на максимална удовлетвореност на пациентите от приложеното лечение при престоя им в болницата.
6. Водеща роля на лечебното заведение при изработване, утвърждаване и прилагане на стандарти и алгоритми по спешна медицина;
7. Традиции при осъществяване на интердисциплинарно и интензивно лечение при пациенти с политравми;
8. Осъществяване на медицинска помощ в съответствие с алгоритмите на клиничните пътеки, медицинските стандарти и добрата медицинска практика;
9. Обучение на студенти и/или специализанти, като лечебното заведение осигурява обучение на най-много специализанти;
10. Научна дейност в съответствие със световните медицински постижения;
11. Стриктна финансова дисциплина, гарантираща стабилизиране и подобряване на икономическото състояние на болницата с недопускане на нови просрочени задължения и поетапно погасяване на съществуващи такива.

Показатели за изпълнение на основните нефинансови цели

Цели, произтичащи от стратегическата цел	Показатели		
	Години	2023 - Базова	2023-отчет
Денонощна организация на работа на всички разкрити структури и осъществяване на дейност в условия на спешност			
	Брой преминали болни / от БИС/	48,000	52957
	от тях по спешност	45,000	47751
Специфична организация на работа - поддържане на постоянно налични поливалентни екипи и еднаква осигуреност с необходимия персонал по брой и квалификация във всякакъв часови диапазон на денонощието	Години	2023 - Базова	2023
	Брой подържани екипи, необходими на база преминали пациенти в МСО	31	31
Създадена дългогодишна традиция при организиране и сформирание на поливалентни екипи и осъществяване на медицинска дейност при бедствия и аварии и инциденти с повече пострадали	Години	2023 - Базова	2023
	Брой подържани екипи, съгласно плана за бедствия и аварии	33	35

Извършване на дейности, които нямат аналог в страната	Години	2023 - Базова	2023
	Извършени операции с "Много голям обем и сложност" / от БИС/	3250	3776
Подобряване на възможностите за лечение на пациенти до 18-годишна възраст с акцент оказване на спешна медицинска помощ	Години	2023 - Базова	2023
	Брой преминали през МСИ /от БИС/	225000	251169
	от тях деца	68000	81454
	Брой приети пациенти /от БИС/	45500	52576
	от тях деца	9000	8943
	от тях по спешност	7000	6916
Постигане на максимална удовлетвореност на пациентите от приложеното лечение при престоя им в болницата	Години	2023 - Базова	2023
	Брой оплаквания	40	43
	Брой похвали	20	62
Водеща роля на лечебното заведение при изработване, утвърждаване и прилагане на стандарти и алгоритми по спешна медицина	Години	2023 - Базова	2023
	Брой участващи специалисти	3	7
Осъществяване на интердисциплинарно и интензивно лечение при пациенти с политравми.	Години	2023 - Базова	2023
	Брой преминали пациенти с политравма / от журнал КИЛ/	75	121
Подготовка на студенти и / или специализанти като лечебното заведение осигурява обучение на най-много специализанти	Години	2023 - Базова	2023
	Брой участващи специализанти	750	223
Научна дейност, в съответствие със световните медицински постижения	Години	2023 - Базова	2023
	Брой научни публикации	90	40

Б. За постигане на основните цели, лечебното заведение изпълнява следните задачи:

1. Своевременна и точна диагностика за съкращаване времето до започване на подходящо лечение;
2. Своевременно и ефективно лечение при пациенти с остри, обострени и/или декомпенсирани хронични заболявания, травми;
3. Лечение и рехабилитация при пациенти с хронични заболявания, с оглед подобряване качеството на живот;
4. Повишаване на обема и вида на оказваната медицинска помощ, чрез подобряване на материалната база, осигуряване на необходимата медицинска апаратура и подмяна на наличната амортизирана, както и за осигуряване на комплексен подход при

лечението на пациентите, чрез разкриване на структури с нови дейности;

5. Внедряване на нови и реновация на действащи в лечебното заведение диагностични и лечебни технологии с оглед съответствие с най-добрите медицински практики и максимално удовлетворяване нуждите на пациентите от лечение, както и гарантиране качеството на учебния процес;

6. Осигуряване на устойчивост в развитието на лечебното заведение, която цел бе повлияна от възникналата пандемия от коронавирус, характеристиката на вирусното заболяване, увеличаващият се брой на заболялите, както и от необходимостта от временно преструктуриране на част от легловия фонд в инфекциозни легла.

В. Осигуряване на оптимални условия на работния процес, чрез подобряване на материалната база, закупуване на нова и подмяна на амортизираната апаратура

1. Създаден е регистър на наличната медицинска апаратура и след направени предложения от началниците на структурите е изготвен анализ за необходимостите от подмяна и / или закупуване на апаратура през 2023 г., които са залежали в Бизнес програмата. Усвоени и въведени в експлоатация през 2023г. са инвестиции за закупуване на апаратура в размер на **8 889 хил. лв.**, планираните собствени средства за инвестиции за апаратура през 2024г. се в размер на **2 395 хил. лв.** и са подадени апликационни форми и списък с искания до Министерство на здравеопазването за финасиране на закупуване на теника и медицинска апаратура през 2024г. в размер на **6 634 хил. лв.**

2. Стартиране на етапите от разработената концепция за развитие на информационни технологии, с необходимост от закупуване (поетапно) на софтуер и хардуер.

3. Осигуряване на програми за проектиране, реконструкция, изграждане и модернизация на обекти – етажи / части от сгради на лечебното заведение. В Бизнес програмата за 2024г. за инвестиции в строителство са залежали **2 188 хил. лв.**, които са осигурени и финансирани чрез ПМС и вдигане на капитала на дружеството, **600 хил. лв.** за ремонти дейности финансирани от собствени средства, **1 446 хил. лв.** за проектиране и разчистване на терен за нова зграда „Учебен център“, подадени са апликационни форми и искания за финансиране в размер на **5 539 хил. лв.**

Г. Оптимизиране на човешките ресурси

1. През 2023 година приключи провеждането на повечето конкурси за началници на структури / старши медицински сестри. Целта е квалифицираните и подготвени кадри да ръководят структурите на лечебното заведение и да провеждат политиката на болницата в клиниките / отделенията / лабораториите. От значение е подготовката на старшите медицински сестри, които чрез своите контролни и ръководни функции да осигуряват качеството на здравните грижи. В лечебното заведение работят много добри специалисти, като стремежът е, чрез обучението и научната си дейност да подготвят кадрите и да гарантират приемственост на традициите при лечението на пациентите, включително и със спешни състояния. Към 31.12.2023г. средно списъчният брой на работещите по трудови правоотношения е 2 282 души, 6078 са лекари, специалистите по здравни грижи са 806, санитарни и болногледачи 518.

2. приемане на нов КТД, включващ актуализиране на вътрешните правила за работна заплата, правилата за разпределение на „плаващата част“ от работната заплата, във връзка с въведените изисквания за минимална работна заплата за страната (ПМС), както и праговете на работна заплата по категории персонал (КТД, отрасъл „Здравеопазване“).

Д. Икономически мерки

1. Въвеждането и ползването на нови и реновация на действащи към момента технологии скъсяват времето за провеждане на диагностично-лечебния алгоритъм, подобряват качеството на медицинските дейности, както и тяхната отчетност, дават възможности за обобщени справки, изработване на анализи, които са в основата на вземането на управленски решения.

2. Контролът на целесъобразно разходване на средствата, при спазване на оптималното съотношение разход / полза е един от ключовите механизми на оперативния мениджмънт за дългосрочно намаляване на задълженията на лечебното заведение, при своевременно и пълно заплащане на осъществените медицински дейности.

3. Подържане на тенденцията липса на просрочените задължения след усвояването на кредита от Д банк.

4. Разработването на инвестиционна програма за 2024 г. доведе до обсъждане, анализ и определяне на приоритетите за лечебното заведение, както и спазване изискванията на медицинските стандарти и клинични алгоритми. Инвестициите ще се разпределят по начин, който да постигне баланс между различните структури и

съответно видовете осъществявана медицинска помощ. Инвестиционната програма има за задача да стимулира въвеждането на новите ефективни в разходно отношение технологии и методи на лечение, на база разчети между очакван положителен баланс от приходи за извършена дейност и текущи разходи. Изпълнението на инвестиционната програма ще се осъществява при наличието на необходимия финансов ресурс.

5. Акцентът през 2024г. е върху изпълнението на квалификационните и образователни програми за студенти, специализанти и докторанти ще намери отражение и върху качеството на лечебния процес, като ще създаде условия и за оптимизация на човешкия ресурс.

Е. Прогнози:

Приходна част

Общите приходи заложили в Бизнес програмата за 2024г. са планирани да достигнат до 176 078 хил. лв. при базисния вариант, 171 483 хил.лв. при негативния вариант и 180 896 хил. лв. при целевият вариант. Имам основание да прогнозирам че приходите през 2024 г. ще надминат базовият вариант и ще се доближат към целевият вариант, защото ръста на преминалите пациенти изпреварва заложеното в бизнес програмата и планираното увеличение на цените на КП в бизнес програмата през 2023г. се случи от 01.03. 2024г.

Разходна част

От приходната част е видно, че е заложен ръст на приходите на база увеличен пациентопоток, което неминуемо ще увеличи определени показатели в разходната част.

В бизнес програмата е заложено общото ниво на разходите ще достигне до 173 198 хил. лв. при базисния вариант, 172 411 хил. лв. при негативния вариант и 174 691 хил. лв. при целевият вариант, което е увеличение спрямо отчетените през 2023г. 157 843 хил.лв. с 15 355 хил. лв. или с 9,73% при базисния вариант, с 14 568 хил. лв. или с 9,23% при негативния вариант и с 16 848 хил. лв. или с 10,67% при целевият вариант.

Прогнозните увеличения на разходите през 2024 г. спрямо 2023 г. предвиждам да изпълни прогнозния ръст от 10,67 % и да достигне 174 691 хил. лв. от целевият вариант на бизнес програмата и е възможно да го надхвърли защото предстои договаряне на нов КТД с което ще се увеличат разходите за персонал с около 15%.

Финансов резултат

Предвид увеличението на цените на КП от 01.03.2024г., продължаването на увеличението на пациентопотока и удържането на ръста разходите с по малък темп спрямо ръста на приходите, може да се направи прогноза за една много по - успешна финансова 2024г., която ще приключи с печалба в размер на **1 387 хил. лв.** като се изпълни прогнозата за приходите в базовият вариант на бизнес програмата и прогнозата за разходите от целевият вариант на бизнес програмата.

След въвеждането на мерки за оздравяване и подобряване дейността, чрез различни административни и икономически структурни промени и механизми, в бизнес програмата на лечебното заведение за 2024г. са заложили очакваните промени във

всички приходно-разходни пера. Разработената инвестиционна програма за 2024г., която е част от бизнеспрограмата включва медицинска апаратура и оборудване, основни ремонти и преустройство и текущи ремонтни дейност в размер на **18 802 хил лв.**, като внесеното искане за финансиране в МЗ в размер общо на **12 173 хил. лв.** все още не е осигурено. Средствата необходими за изпълнението и са огромни, те не са по силите и възможностите на болницата, затова се надяване на подкрепа от страна на държавата за развитието на едно от най важните лечебни заведения, част от системата за национална сигурност.

XI. ИЗВОДИ

Предоставената в доклада информация дава основание да считаме, че до 31.12.2023г. УМБАЛСМ “Н. И. Пирогов” ЕАД функционира успешно по отношение на оказваната медицинска дейност в една трудна за лечебните заведения в страната медицинска и респ. финансова среда. Видно от информацията е, че за годината са извършени значителен обем дейности, които да осигурят на нуждаещите се пациенти необходимите условия за диагностика и лечение.

Ръководството на лечебното заведение е определило приоритетните цели в програмата за развитие на болницата по следните направления:

1. Повишаване на приходната част, чрез:
 - закупуване на цялата изработена дейност от лечебното заведение (по договор с НЗОК),
 - участие в програми и проекти с европейско финансиране, вкл. и за осигуряване на апаратура,
 - подобряване на достъпа и повишаване на качеството на медицинските грижи,
2. Намаляване на разходната част, чрез:
 - оптимизиране на разходите за лекарствени продукти, медицински изделия, консумативи и др.,
 - мониторинг и контрол на разходите,
 - оптимизиране на структурите и вследствие подобряване на дейността и повишаване на качеството, с оглед постигане на най – добро съотношение полза / финансов резултат,

- инвестиране в закупуване на нова и подмяна на амортизирана апаратура с оглед намаляване на разходите по поддръжката ѝ,

- инвестиране в строително монтажни работи с оглед подобряване на материалната база и условията за диагностика и лечение, което ще доведе до повече пациенти и оттам намаляване на общите разходи за лечебното заведение.

XII. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА БОЛНИЦАТА

„УМБАЛСМ Н. И. Пирогов” ЕАД не притежава собствени клонове.

Дружеството има разкрити три дъщерни дружества, както следва:

1. Медицински център „Н. И. Пирогов” ЕООД
2. Служба по трудова медицина „Н. И. Пирогов” ЕООД
3. Самостоятелна медико-диагностична лаборатория по образна диагностика Н. И. Пирогов” ЕООД

XIII. ИЗПОЛЗВАНИ ОТ „УМБАЛСМ Н. И. ПИРОГОВ” ЕАД ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

„УМБАЛСМ Н. И. Пирогов” ЕАД не използва специфични финансови инструменти.

Д-Р ВАЛЕНТИН ДИМИТРОВ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„УМБАЛСМ Н. И. ПИРОГОВ” ЕАД

